

DOM IN SVET

LEPOSLOVJU
ZNANSTVU ≡

XXII. ≡ 1.

≡ Urejujeta : ≡

Dr. Mihael Opeka
Dr. Evgen Lampe.

Založila Katol. Naklada.

„Dom in Svet“ ima pri svoji mnogostranski vsebini in dragoceni opreми ogromne stroške in prosimo p. n. naročnike, da poravnajo nemudoma naročnino po položnici, katero smo priložili.

VSEBINA.

	Stran		Stran
Svetovečerni biseri. Črtica. — Spisal Ven-		Slike.	
ceslav Belè	1	Božična noč. Triptih. — Fr. V. Uhde	3
Pesem žerjavov. Zložil dr. L. Lénard	5	Monte Cassino	6
V viharji noči. Zložil Vekoslav Remec	5	Pravljica. H. Smrekar	8
Beuronska umetnost na Monte Cassino.		Franc Ipavec	21
Spisal profesor Andrej Plečnik	6	Popovo polje, hercegovsko „Cirkniško jezero“.	
Naša pisarija. Zložil Ant. Medved	11	Fot. P. H. Schneditz	24
Za Adrijo . . . Povest iz uskoško-benečanskih		Jurij Slatkonja, nagrobnik v cerkvi sv. Štefana	
bojev. Spisala Lea Fatur	12	na Dunaju	27
Jaz ljubim boj . . . Zložil G. Koritnik	20	Križna jama pri Ložu. Fotografiral Bogumil	
Orla. Zložil Vekoslav Remec	20	Brinšek	29
Ipavci. Prilog k zgodovini slovenske pesmi. —		Tloris Križne jame	31
Spisal Janko Barle	21	Dunajska mestna hiša, razsvetljena na pred-	
Božične melodije. Zložil Silvin Sardenko.	28	večer 2. decembra	34
Križna jama. Spisal Rudolf Badiura	30	Dva starca. B. Dešković	38
Poslednji sen. Zložil Vekoslav Remec	33	Bar, črnogorsko pristanišče	44
Sveti večer na Ukrajini. Spisal dr. Leopold		Črnogorski knjaz Nikola	45
Lénard	34	Letovišče perzijskega šaha	46
Književnost	41		
To in ono	45		
Šah.	48		

Listnica uredništva. Članek dr. Fr. Derganca „Skrb za pohabljenje“ smo morali odložiti za prihodnjo številko. Naš stalni dopisnik o glasbi je večak, gosp. Stanko Premrl, prefekt v Alojzijevišču v Ljubljani. Prosim, naj se vsa glasbena oznanila, poročila, publikacije itd. pošiljajo naravnost njemu. — Mnoge p. n. sotrudnike, zlasti mlajše pesnike, prosimo potrpljenja, ker nismo mogli priobčiti njihovih stvari precej v prvi številki.

Listnica upravnistva. Naročnike prosimo, naj strogo ločijo med „uredništvom“ in „upravnistvom“. Vse, kar se tiče naročanja in razpošiljanja lista, se naj pošlje „upravnistvu“, in ne uredništvu, ki sprejema samo literarne in umetniške doneske. Na ta način se izognejo naročniki marsikateri zmoti in zamudi.

„Dom in Svet“ izhaja prvega dne vsakega meseca.

Urednika: **dr. Mihael Opeka** za leposlovje, **dr. Evgen Lampe** za znanstvo in ilustracije. —

Založnik in lastnik: **Katol. Bukvarna.** — Tiska **Katol. Tiskarna** v Ljubljani.

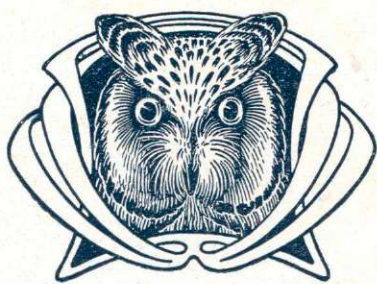
Naročnina: 10 K, za dijake 7 K, za Ameriko 3 dolarje, za Italijo 13 lir, za Nemčijo 11 mark. Sprejema lastništvo in upravnistvo v Katoliški Bukvarni.

DOM IN SVET

0 0 0 0
0 0 LIST S PODOBAMI 0 0
ZA LEPOSLOVJE IN ZNANSTVO

0 0 0 0
0 0 LETNIK XXII. 0 0
0 0 0 0
0 0 0 0

0 0 UREDILA: DR. MIHAEL OPEKA IN 0 0
0 0 DR. EVGEN LAMPE 0 0
0 0 0 0
0 0 0 0

J. Vrhovnjak

0 0 0 0
0 0 LJUBLJANA, 1909 0 0
0 0 ZALOŽILA „KATOLIŠKA BUKVARNA“ 0 0
0 0 TISKALA KATOL. TISKARNA 0 0

1
64464

KAZALO.

Pesmi.		Stran		Stran
Pesem žerjavov. (Dr. L. Lénard)	5	Vprašanja in odgovori. (Ant. Medved)	273	
V viharji noči. (Vekoslav Remec)	3	Balada. (Ad. Robida)	273	
Naša pisarija. (Ant. Medved)	11	Stari in mladi. (Ant. Medved)	272	
Jaz ljubim boj . . . (Gr. Koritnik)	20	Saj je proč . . . (Ant. Medved)	273	
Božične melodije. (Silvin Sardenko)	28	Raj duhov. (Ant. Medved)	298	
Poslednji sen. (Vek. Remec)	33	Zlati nauki. (Ant. Medved)	298	
Potnik. (Vek. Remec)	60	Humanist in vrag. (J. Mohorov)	404	
Starec. (Tonej Jelenič)	60	? (J. Mohorov)	304	
Vzdih. (Gr. Koritnik)	60	V samotnem gozdu. (Ant. Medved)	318	
Gruda. (Tonej Jelenič)	62	Prstan. (J. Mohorov)	318	
Dajte mi luči . . . (Gr. Koritnik)	62	Nedeljsko popoldne. (Vek. Remec)	318	
Sentimentalnost. (Gr. Koritnik)	70	Vrnitev in ločitev. (Ant. Medved)	318	
V teh svinčenih urah . . . (Sobjeslav)	70	Sam ne veš. (Ant. Medved)	334	
Pesem. (Sobjeslav)	70	Kako je vse drugače zdaj! (Ant. Medved)	349	
Zasanjal sem . . . (Ad. Robida)	83	V transi. (Gr. Koritnik)	357	
Pesem. (Gr. Koritnik)	460, 520	Moč. (Gr. Koritnik)	357	
Brez naslova. (Dr. L. Lénard)	107	Ljubezen. (Gr. Koritnik)	357	
Cesta. (Vek. Remec)	107	V zgodnjem jutru. (Vek. Remec)	364	
Pozaba. (Dr. L. Lénard)	107	Čez polja bogata . . . (Gr. Koritnik)	364	
Asceti. (Tonej Jelenič)	129	Samotar. (Ant. Medved)	398	
K ciljem. (Vek. Remec)	132	Slavec moj . . . (Ant. Medved)	398	
Verzi. (Gr. Koritnik)	132	Jaz hočem . . . (Gr. Koritnik)	398	
Na velikonočni ponedeljek. (Vek. Remec)	159	Večer. (Vek. Remec)	401	
Slepec v mraku. (Vek. Remec)	159	Negotovost. (Ant. Medved)	413	
Dragocena amfora. (Tonej Jelenič)	159	Sebi v album. (Vek. Remec)	413	
Na Posavju. (Tonej Jelenič)	171	Hrast. (Vek. Remec)	421	
Pesem kesanja. (Dr. L. Lénard)	171	Na sejmu sem bil . . . (Vek. Remec)	421	
Želja. (Tonej Jelenič)	171	Večnost. (Gr. Koritnik)	444	
Noč. (Tonej Jelenič)	176	Trije junaki. (Gr. Koritnik)	453	
Življenje. (Tonej Jelenič)	176	Jutro. (Tonej Jelenič)	464	
Pomlad. (Dr. L. Lénard)	176	Drobljanci. 1—12. (Ant. Medved)	494—545	
Serenada. (Dr. René Renkin)	184	O povej mi . . . (Gr. Koritnik)	494	
Drhtenje. (Dr. René Renkin)	154	Ranjeni orel. (Gr. Koritnik)	501	
Pomlad prihaja . . . (Gr. Koritnik)	205	Vseh mrtvih dan. (Ant. Medved)	501	
Domači pozdrav. (Gr. Koritnik)	205	Pogrebec. (Ant. Medved)	506	
V mladost nazaj! (Ant. Medved)	206	Molitev. (Ant. Medved)	506	
Na materinem grobu. (Gr. Koritnik)	207	Klic s planin. (Gr. Koritnik)	506	
Pred mano je pot . . . (Gr. Koritnik)	212	Moja duša. (Gr. Koritnik)	520	
Sred tihih platan . . . (Gr. Koritnik)	212	Grenka misel. (Gr. Koritnik)	520	
V tvojih sem blodil sledih . . . (Gr. Koritnik)	215	Slovo. (Ant. Medved)	545	
Dekle. (Tonej Jelenič)	252	Dalja — sreča. (Ant. Medved)	569	
Slovo in pozdrav. (Vek. Remec)	254			
Misel — delo. (Ant. Medved)	262			
Ljubezen — prijateljstvo. (Ant. Medved)	262			
Solnce . . . (Ad. Robida)	267			

Dramatsko pesništvo.

Ester. Igrokaz v štirih dejanjih. (Po sveto- pisemskem besedilu priredil p. Jeronim Kno- blehar)	358, 408
--	----------

Pripovedni spisi.		Stran		Stran
Svetovečerni biseri. Črtica. (Venceslav Belè)	1		Grafenauer J.: Zgodovina slovenskega slovstva	332
Za Adrijo. Povest iz uskoško-benečanskih bojev. (Lea Fatur) 12, 49, 97, 145, 193, 241, 289, 337, 385, 433, 481, 529			Grivec, dr. F.: Vzhodno cerkveno vprašanje	333
Sveti večer na Ukrajini. (Dr. Leopold Lénard) 34, 78			Gruden, dr. Josip: Cerkvene razmere med Slovenci v XV. stoletju in ustanovitev ljubljanske škofije	187
Meditacija jesenskega večera. (Ksaver Meško)	61		Ilešič, dr. Fr.: Trubarjev zbornik	90
Uljnjak. Črtica. (C. Golar)	73		Ilešič, dr. Fr.: Slovenske novele in povesti	135
Sijajna svatba. (Franc Bregar)	108		Izvestja srednjih šol	430
Martin in Minka. Gorska idila. (Ivo Česnik)	160		K. J.: Veliki moment	93
Trpljenje in smrt. Velikonočna misel. (J. Stegnar) 206			Kalidâsa-Glaser: Sakuntalâ	475
Časopis. (Tonej Jelenič)	207		Knezova knjižnica. XV.	90, 135
Dedova pravljica. Gorska idila. (Ivo Česnik)	226		Koledar Družbe sv. Mohorja	521
Pomladanska meditacija. (Ksaver Meško)	253		Krašovec Franjo: Utrinki	186
Golobje. Pripovedovanje. (Franc Bregar) 268, 299			Levstik Vladimir: Obsojeni	133
Smrekova vejica. Črtica. (Ivo Česnik)	309		Malograjski: Pisana mati	522
Lola. Iz življenja vaškega norca. (Štefan Levkòs) 402			Medved Anton: Poezije. II.	90
Meditacija ob nevihti. (Ksaver Meško)	407		„Mentor“	279
Meditacija pred križem. (Ksaver Meško)	445		Meško Ksaver: Na smrt obsojeni	41
Skalnata pečina . . . (Proto Konec)	469		Milčinski Fran: Igračke	229
Z lagun. Skica. (Štefan Levkòs)	502		Mladost	280
			Murnik Rado: Jari junaki	185
			„Narodni Gospodar“	279
			Podobe iz misijonskih dežel	523
			Prešern Fr.: Poezije	229
			Remec Al.: Veliki punt	475
			Seidel Ferdinand: Kamniške ali Savinjske Alpe	187
			Slovenske večernice. 63.	523
			Slovenski Učitelj	279
			Stegenšek, dr. A.: Konjiška dekanija	334
			Šašel Ivan: Bisernice	331
			Šolske knjige za gimnazije	477
			Štrekelj, dr. Karol: Slovenske narodne pesmi	186
			„Slovanski elementi v besednem zakladu štajerskih Nemcev	525
			Tominšek, dr. J.: Italija, nje slava in beda	379
			Trdina Janez: Zbrani spisi	334
			Vošnjak, dr. Jos.: Navzgor, navzdol	523
			Zabavna knjižnica „Matiče Slovenske“	134
			Zlata Doba	279
			„Zora“	279
			Žun Valentin: Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu	230
			Prevodi.	
			Goethe-Funtek: Faust	135
			Kipling Rudyard: Džungla	186
			Maupassant-Šorli: Novele	186
			May Karol: Vinneton	379
			Meško-Kvapil: Obrázky a povídky	429
			Napotnik-Majevec: Sveti Pavao	477
			Sheehan-Bregar: Dolina krvi	331
			Hrvaška in srbska.	
			Danica	574
			Deželić, dr. V.: Pisma dr. Ljudevitu Gaju	430
			Drechsler, dr. Br.: Nastanek Lucičeve „Robinje“	430
			Društvo hrvatskih književnika	280
			Kuhač Fr. Š.: Posebnosti narodne glasbe	430
			Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za god. 1908.	572
			Miletić, dr. Stjepan: Iz raznih novina	136
			Petranović Spiridion: Varnice	138
			Zbornik za narodno življenje in navade Južnih Slovanov	430

Književnost.	
Slovenska.	
Aškerc Anton: Akropolis in Piramide	42
Breznik A.: Slovanske besede v slovenščini	476
Capuder, dr. K.: O luteranstvu na Goriškem	477
„Čas“	279
Glaser, dr. K.: Osnovne misli o bodoči zgodovini slovenskega slovstva	332
Govekar Minka: Dobra gospodinja	136

	Stran
Zupanić, dr. N.: Sistem istorijske antropologije balkanskih naroda	282

Češka.

Jiříček: Po stopach Boží prozřetelnosti	282
Kuffner Kl.: Řehoře Vel. Kniha o správě pastýřské itd.	282
Podlaha, dr. Anton: Posvatna místa království českého	282
Sýkora: Nový zákon	282
Velký Slovník naučný	379
Vřešťal dr. A.: Katolická mravouka	282

Slovaška.

Ferienčik: Spisy	478
Hollý Ján: Básne	478
Hurban-Vajanský: Sobrané diela	478
Timrava: Tá zem vábna	477

Poljska.

Kosmovska Ivana: Słowieńska Kraina	283
Kwartalnik Etnograficzny Lud	576
Ostaszewski-Barański: Z morawskiej ziemi	379
Przerwa-Tetmajer: Na skalnem Podhalu	93
Sclavus Vieslav: Ugodovci	138
" " Królobojci	139
Stefanja Laudynova: Kwestja Polska i inne	575
Świat Słowiański	286
Wiek XIX.	380
Znicz	283
Znicz. Miesięcznik polskiej młodzieży ze szkół średnich	575
Zych M.: Rozdzióbią nas kruki, wrony	139

Ruska.

Čerkasenko: Na šahte	285
Gradivo za zgodovino ukrajinskega kozaštva	284
Javornickij: V burso!	285
Kononenko: Struna	284
Kovalenko: Ukrajinska Muza	285
Kuliš P. A.: Zbrana dela	285
Literaturno-naukovij Vistnik	576
Semenov: Carica umira	380
Sič	284

Druge.

Arnejc dr. J.: De origine et vi vocis „tamen“	477
Butignoni: Nella Santa Russia	381
Meschler P. M.: Gesammelte kleinere Schriften	479
Dr. Murko: Die osteuropäischen Literaturen und die slawischen Sprachen	44
Režek A. I.: History of the diocese of Sault Ste. Marie and Marquette	139

Glasba.

Aljaž Jakob: V. zvezek mešanih in moških zborov	94
Bajuk Marko: Bom šel na planince	335
Ferjančič Fr.: Mešani in ženski zbori	335
Koncerti	45, 47, 140, 190,
Vodopivec Vinko: Moški zbori	233
	526

To in ono.

Zbližanje Južnih Slovanov	45
Slovenska Filharmonija	45
Slovensko gledišče	47, 94, 142,
Strahlova galerija	479
Umetniška razstava v Spljetu	47
Slovanske revije	142
Jubilej Slovačkega in Gogolja	234
Epične pesmi bosanskih mohamedancev	236
Kranjska Čbelica (Kotzebue)	431
Slovenske srednje šole	479
„Srbi na Kranjskem“	479
Prepir o inferiornosti nemške katoliške literature (A. Erjavec)	526
Mlada ruska pesnica (Dr. L. L.)	527

Slike.

Portreti.

Baron Žiga Cois. (M. Gaspari)	1
Franc Ipavec	21
Jurij Slatkonja	27
Črnogorski knjaz Nikola	45
Matija Čop. (M. Gaspari)	49
Dr. Benjamin Ipavec	65
Fanika Čampa	69
Simon Gregorčič. (Martin Bizjak)	76
Janez Trdina. (Martin Bizjak)	77
Anton Alojzij Wolf. (M. Gaspari)	97
Dr. Josip Ipavec	121
William Taft	130
Ministri dr. Weisskirchner, dr. Braf, Bilinski	133
Charles Darwin	139
Lincoln	140
Fran Gestrin. (M. Gaspari)	145
Novaković	189
Dr. Robert Pattai	189
Dr. Francišek Lampe. (M. Gaspari)	193
A. Koljcov	213
Srbski prestolonaslednik Aleksander	218
Milovanović	220
Suhomlinov	227
Marmont	231
Enver-bej	235
Abdul Hamid	237
Ahmed Tefvik-paša	239
Šefket-paša	239
J. Pagliaruzzi. (M. Gaspari)	241
Cesar Franc I.	253
Niazi-bej	282
Mohamed V.	283
Ahmed Riza	286
Janez Trdina. (M. Gaspari)	289
Pij X.	320
Rampolla	336
Sin Karola I. (Van Dyck)	340
Ahmed Mirza	382
Dr. Lovro Toman. (M. Gaspari)	385
Spomenik Petru Velikemu — tesarju	409
Blériot	426
Dr. Benjamin Ipavic. (M. Gaspari)	433
Danilo Fajgelj	454
A. Rockefeller	478
A. Tennyson	478

	Stran		Stran
Knez Metternich	479	V Bosporu	281
Dr. Janez Bleiweis. (M. Gaspari)	481	Št. Janž	305
Spomenik Petru Velikemu	497	Villa Borghese v Rimu	350
Nadvojvoda Franc Ferdinand in vojvodinja Ho-		Jutro ob triglavski steni. (Fot. Ant. Gregorec)	365
henberška	526	Ob izviru Kamniške Bistrice	369
Miss Harriman	528	Teheran	380
Madame Curie	560	Solun	402
		Z ljubljanskega gradu. (A. Gregorec)	405
Slike iz življenja.		Burubudur	416
Pravljica. (H. Smrekar)	8	Iz Torunja	418, 474, 477
Dva starca. (B. Dešković)	38	Fort Monjuich	424
Na hribovski podružnici. (H. Smrekar)	56	Spomenik Matiju Korvinu. (Jan Fadrus)	437
Na Klek. (M. Gaspari)	104	V velehrajski cerkvi	457
Novi zvonovi. (M. Gaspari)	160	Cirilometodijsko zborovanje na Velehradu	459
Parke. (Michelangelo)	296	Skaručina	465
Šolarji. (Hektor Ximenes)	309	Cerkev sv. Primoža	466
Astrolog Seni ob trupu Valenštajnovem	312	Na Mali planini	467
Na božjo pot. (M. Gaspari)	432	Na Njivici	467
Krotilka levov	480	Konjščica	468
Na mrtvaškem odru. (M. Gaspari)	485	Trenta: Log	469
Opravljalivke. (Vaclav Brožík)	504	Sv. Marija v Trenti	470
		Utrdbe v Bosporu	473
Verske slike.		Drugo triglavsko jezero. (A. Gregorec)	493
Božična noč. Triptih. (Fr. v. Uhde)	3	Grobišče zadnjih Bourbonov	507, 512
Madona. (Paolo Veronese)	51	Kostanjevica pri Gorici	509
Pietà. (Michelangelo)	99	Polnočno solnce	518
Kalvarija na Steinhofu. (Jakob Žnider)	185	Polarna svetloba	519
Marija in Eva. (Beuronska šola)	200	Uspenski samostan	521
Sveta Terezija. (Giov. Bernini)	243	Boginja sreče	536
Pomoč kristjanov. (Fr. Ropret)	266	Alohov grad „Gradina“ nad Ilirsko Bistrico. (Fot.	
Proslava Device orleanske	269	R. Badiura)	548
Sv. Janez Nepomučan. (Fr. Robba)	301	V Križni jami. (Fot. R. Badiura)	549
Bog Oče. (Al. Progar)	337	Ob Temenici. (Fot. R. Badiura)	552
Presv. Srce Jezusovo. (Fr. Ropret)	552		
		Umetniška priloga :	
Pokrajinske slike in stavbe.		Krist — tolažitelj. (E. Hader).	
Monte Cassino	6		
Popovo polje	24	Narodopisne slike.	
Križna jama pri Ložu. (Bogumil Brinšek)	29	Pazar v Kotoru	124
Tloris Križne jame	31	Črnogorska straža	125
Dunajska mestna hiša, razsvetljena	34	Avstrijska straža	129
Bar	44	Demonstracije proti Avstriji v Belgradu	144
Letovišče perzijskega šaha	46	Na kmečki svatbi. (Vasilij Maksimov)	149
Solnčni vzhod na Sv. Višarjih. (Fot. P. Metod		Na boljarski svatbi. (Klavdij Lebedov)	149
Schneditz)	73	Albanec	188
Mesina	84, 92	Arabski pevec	195
Strašni potres v Italiji	89, 135, 137, 141	Srbska skupština	224
Katedrala v Kataniji	93	Srbski prostovoljci	226
Pogled na Cetinje	127	Pozdrav predsedniku Taftu	229
Punat v Kvarneru	165	Bitka pri Esslingenu	257
Stolnica v Zagrebu	168	Napoleon I. beži čez Donavo	264
Visovac v Dalmaciji. (P. Metod Schneditz)	173	„ „ pred bitko pri Vagramu	265
Slap Krke v Dalmaciji. (P. Metod Schneditz)	181	Mladeniški telovadni tečaj	277
Razgledni stolp pri Trstu	209	Mohamed V. jaha v mošejo	284
Belgrad	217	Topničarji v Carigradu	285
V Cetinju	219	Mladoturki ženo sultanove vojake v zapor	287
Monitorji na Donavi	221	Kozaška koč	317
Carigrad	236	Angleške častnice	327
Sultanova palača v Zanzibaru	237	Slike iz Perzije	360, 361, 373, 380, 381, 382, 383, 384
Državna zbornica v Carigradu	240	Albanski vojni ples	412
Spomenik nadvojvodu Karolu	248	Pravoslavni pop	420
Aljažev dom	274	Za žensko volilno pravico na Angleškem	524, 525
Grobišče junakov	280	Arabski tip	557

	Stran		Stran
Tehniške in druge slike.		Blériot leti čez morje	429
Tiber	59	Blériotov zrakoplov	431
Lestenec iz beuronske šole	131	Ruski vojni zrakoplov	432
Sv. Jurij. (Maks. Gaspari)	192	Vrata župne cerkve v Šmartnem	448
Zrakoplov Zeppelinov	228, 233	Vzlet zrakoplovov	516
Puška brez poka	230	Kolajna v spomin aneksije Bosne in Hercegovine	522
Ameriško vojno brodovje	232	Auxeto-cello	564
Rotacijski stroj	288	Curtissov aeroplan	570
Daljnogled v Treptovu	321	Paulhan na svojem „Voisinu“	573
Mašna obleka s slovanskimi ornamenti	322	Henri Farman krmari svoj aeroplan	574
Železniška nesreča pri Pesnici	336	Paulhan ob krmilu svojega aeroplana	574
Komedija	389	Zrakoplovna tekma v Reimsu	575
Zrakoplovec Latham	425	Latham v svojem zrakoplovu	576

